

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D., ve věci

žalobkyně: a) M. H.
b) N. P.
obě st. příslušnost X
obě naposledy pobytem X

zastoupené Mgr. Pavlínou Zámečnickovou, advokátkou
sídlem AK Milady Horákové 13, 602 00 Brno

proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra České republiky
poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti usnesením žalovaného ze dne 12. 10. 2023, č. j. MV-166897-2/OAM-2023, a ze dne 12. 10. 2023, č. j. MV-166905-2/OAM-2023,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalobkyně **nemají právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobou podanou ke Krajskému soudu v Brně (dále též „krajský soud“) brojily žalobkyně proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 10. 2023, č. j. MV-166897-2/OAM-

2023 (dále též „napadené rozhodnutí A“), a rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 10. 2023, č. j. MV-166905-2/OAM-2023 (dále též „napadené rozhodnutí B“). Těmito rozhodnutími rozhodl žalovaný o dalších opakovaných žádostech žalobkyní o udělení mezinárodní ochrany tak, že zastavil řízení o udělení mezinárodní ochrany ve smyslu § 11a odst. 3 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II. Napadená rozhodnutí

2. V napadených rozhodnutích A) a B) žalovaný nejprve zrekapituloval dosavadní procesní postup ve věci, přičemž připomněl, že žádost je třetí v pořadí, což zdůvodnil rekapitulací dosavadních řízení a soudních přezkumů. Odůvodnění obou napadených rozhodnutí se v podstatných rysech zcela shodují. Žalovaný v nich především konstatoval, že žádost o mezinárodní ochranu je tzv další opakovanou žádostí ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 písm. g) zákona o azylu.
3. Při posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobkyně a) vycházel žalovaný zejména ze spisového materiálu k předchozím řízením o udělení mezinárodní ochrany žalobkyně (rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 3. 2018, č.j. OAM-808/ZA-ZA12-ZA10-2017 a rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 9. 2021, č.j. OAM-898/ZA-ZA11-K09-R2-2018) a z informací nashromážděných v těchto řízeních, a to zejména Informace OAMP – Hodnocení Arménie jako bezpečné země původu ze dne 3. 10. 2023, aktuálního doporučení k cestám (MZV) ze dne 27. 9. 2023, z informací uvedených na webových stránkách arménské vlády týkajících se situace uprchlíků z Náhorního Karabachu ze dne 9. 10. 2023 a 6. 10. 2023.
4. Žalovaný vyhodnotil tyto podklady tak, že spor o Náhorní Karabach skončil převzetím kontroly Ázerbájdžánu nad oblastí Náhorního Karabachu po krátké ázerbájdžánské vojenské operaci dne 19. 9. 2023. Z oblasti Náhorního Karabachu uprchla většina tamních Arménů do Arménie (přes 100 000 osob). Žalovaný vycházel z toho, že žalobkyně pocházejí z města Idževan v provincii Tavuš. Tato provincie je sice podle MZV ohrožena zhoršenou bezpečnostní situací, avšak nikoliv celá. Město Idževan se nachází mimo ohroženou oblast. Arménie není ohrožena humanitární katastrofou nebo že by došlo k výraznému omezení dostupnosti a kvality služeb včetně služeb zdravotních. Vláda představila programy zaměřené na řešení potřeb vysídlených osob a spolupracuje s mezinárodními organizacemi. V Arménii tedy nenastala humanitární ani politická krize. Žalovaný uzavřel, že v Arménii nedošlo od doby, kdy byla posuzována předchozí žádost žalobkyně, k žádným změnám v politické či bezpečnostní situaci, jež by mohly mít vliv na posouzení žádosti žalobkyně.
5. Ve vztahu k žalobkyni a), která trpí farmakorezistentní epilepsií, žalovaný uvedl, že důvodem jejích žádostí byl zdravotní stav a její snaha zajistit si v ČR bezplatnou léčbu svých zdravotních potíží. Stejně důvody žalobkyně a) uplatnila i ve své třetí žádosti. Novou skutečností není ani uváděná implantace vagového stimulátoru a nutnost tento přístroj pravidelně kontrolovat na specializovaném pracovišti v ČR, neboť to již bylo věcně posouzeno žalovaným v rámci řízení o druhé žádosti žalobkyně a) a krajským soudem (řízení vedené pod sp. zn. 33 Az 43/2021). Tyto skutečnosti nenaplňovaly důvod pro udělení humanitárního azylu či doplňkové ochrany.

III. Žaloba

6. V žalobě obě žalobkyně namítaly, že byly v předcházejícím řízení o udělení mezinárodní ochrany zkráceny na svých právech. Žalobkyně namítají nesprávné posouzení otázky, zda se v rámci řízení o opakované žádosti objevily nové skutečnosti, které by založily povinnosti žalovaného opětovně meritorně přezkoumat podmínky pro udělení mezinárodní ochrany.
7. V této souvislosti je třeba poukázat i na judikaturu Nejvyššího správního soudu (viz rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011-96, publ. pod č. 2642/2012 Sb. NSS. Žalobkyně se domnívají, že v jejich případě nebyl žalovaným správním orgánem dostatečně zdůvodněn současný postup, kdy správní orgán řízení o jejich nové opakované žádosti zastavil. Postup žalovaného byl v rozporu s citovanou judikaturou Nejvyššího správního soudu.
8. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvádí, že neshledal důvody pro opakované posuzování žádosti žalobkyň o udělení mezinárodní ochrany, neboť žalobkyně neuvedly žádnou novou skutečnost ve smyslu § 11a zákona o azylu. S tímto tvrzením žalobkyně nesouhlasí, a domnívají se, že žalovaný posoudil jimi uváděné skutečnosti nesprávně, a to i přes to, že tyto skutečnosti mohou být relevantní z pohledu doplňkové ochrany. Žalobkyně jsou toho názoru, že informace, které při pohovoru uvedly a které uvedly ve svých žádostech o udělení mezinárodní ochrany svědčí o tom, že tyto skutečnosti lze podřadit pod ustanovení § 14a zákona o azylu, neboť by žalobkyním v případě návratu do země původu hrozila vážná újma ve formě ohrožení na životě a zdraví a rovněž by toto nucené vycestování obou žalobkyň zpět do Arménie bylo v rozporu s mezinárodními závazky ČR, jelikož by představovalo nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života, a tedy porušení čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv KÚLP).
9. Žalovaný při hodnocení současné situace v Arménii vycházel z Informace OAMP - Arménie: Hodnocení Arménie jako bezpečné země původu ze dne 3. 10. 2023. S touto zprávou nicméně v napadených rozhodnutích nijak více nepracoval, než že odkázal, že z informace plyne, že Arménie je bezpečná země původu. Dále konstatoval, že „v Arménii nenastala humanitární katastrofa ani politická krize, Arménie je fungujícím státem, který je schopen aktivně řešit zabezpečení potřeb nově příchozích obyvatel, ať už jde o akutní potřebu výživy, přístřeší a zdravotní péče, tak i začlenění těchto osob v delším horizontu. (...) Nic nenasvědčuje tomu, že by v Arménii mělo dojít k výraznému zhoršení kvality zdravotních služeb či zásadnímu snížení jejich dostupnosti.“ Takové tvrzení žalovaného je však nesprávné, neboť se v napadeném rozhodnutí dostatečně nezabýval aktuální situací v Arménii. Žalovaný se měl zabývat skutečností, že by jim v případě návratu do Arménie hrozilo nebezpečí vážné újmy představované ohrožením na životě, a to v souvislosti s vážným onemocněním žalobkyně a) a místem původu obou žalobkyň.
10. Žalobkyně poukázaly na to, že Ázerbájdžán ve dnech 19. - 20. 10. 2023 podnikl vojenskou ofenzívu, na základě níž obsadil území Náhorního Karabachu, etnické Arménské enklávy. Na základě této intervence z regionu do území Arménie uprchlo více než 100 000 Arménských obyvatel, tedy téměř celá populace Náhorního Karabachu. Nejméně 200 etnických Arménů a desítky Ázerbájdžánských vojáků bylo zabito. Osoby prchající z Náhorního Karabachu na území Arménie potřebují okamžitou asistenci. Migrační krize v Arménii vyvolaná zabráním Náhorního Karabachu Ázerbájdžánem a související etnickou čistkou Arménů v oblasti působí velký nápor na arménskou vládu, společnost a služby včetně služeb zdravotnických.

11. Ačkoliv Arménská vláda počítala s přijetím cca 40 000 osob vč. zajištění bydlení, stravy a zdravotnických služeb a dalších základních potřeb, současný masový exodus uprchlíků z Náhorního Karabachu do Arménie více než dvojnásobně převyšuje toto číslo, což vede ke vzniku humanitární katastrofy, která výrazně omezí dostupnost a kvalitu služeb (vč. služeb zdravotních) arménským obyvatelům, tj. též žalobkyň v případě jejich vycestování do země původu. V případě neudělení humanitárního azylu, resp. doplňkové ochrany žalobkyním, budou tyto nuceny vycestovat do Arménie, kde se jim nedostane nutné zdravotnické péče a budou ohroženy na svém zdraví a životě.
12. V návaznosti na obsazení Náhorního Karabachu Ázerbájdžánem navíc vypukly masové protesty tisíců Arménů, kteří požadují rezignaci premiéra Pašinjana. Demonstranti obviňují vládu z opuštění Náhorního Karabachu a jeho arménských obyvatel. Vývoj vzbuzuje otázky ohledně dlouhodobé politické stability v zemi. Četné zprávy potvrzují, že situace nabývá rozměru uprchlické a politické krize.
13. Žalovaný se výše uvedenými informacemi o zemi původu, na které žalobkyně ve své společné žádosti odkazovaly, nijak nezabýval. Žalobkyně přitom mají za to, že je povinností správního orgánu se vypořádat s tvrzeními uvedenými v jejich opakované žádosti, stejně jako s důkazy, o které se opírají. Žalovaný sice přednesl vlastní informace o zemi původu, avšak nikterak tyto neporovnal s informacemi prezentovanými žalobkyněmi, čímž se dopustil účelového vybírání informací hovořících ve prospěch jeho hodnocení Arménie jako bezpečné země původu, a to i přes současnou tamní krizi. Skutečnost, že do země proudí mezinárodní humanitární pomoc ze strany OSN a dalších mezinárodních společenství, sama o sobě neodůvodňuje hodnocení žadatele ohledně bezpečnosti Arménie ve vztahu k žadatelkám. Podle žalobkyň právě naopak ukazuje na vážnost bezpečností a politické situace v Arménii.
14. Žalobkyně dále namítají, že v případě nuceného návratu do Arménie jedné z nich by bylo zasaženo do jejich práva na soukromý a rodinný život dle čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv. Žalobkyně b) se stará a pečuje o žalobkyni a), která nezvládá se svojí diagnózou fungovat samostatně. V případě povinnosti vycestovat by hrozila vážná újma jim oběma. Vycestování žalobkyň by bylo nepochybně v rozporu s mezinárodními závazky ČR. Žalobkyně b) je toho názoru, že žalovaný měl v jejím případě důkladně posoudit možnost udělení doplňkové ochrany v souvislosti s § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, neboť s povinností vycestovat do Arménie by bylo znemožněno rodinné soužití žalobkyň (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2014, č. j. 1 Azs 20/2013). Při posuzování skutečností relevantních pro udělení mezinárodní ochrany je třeba vzít v potaz též aspekt sociální a právo žalobkyň na vytváření a rozvíjení (rodinných) vztahů. Žalovaný se nicméně právě možným porušením práva žalobkyň na rodinný život v napadeném rozhodnutí dostatečně nezabýval.
15. Žalobkyně ve své žádosti odkázaly na aktuální doporučení Ministerstva zahraničních věcí ČR (ke dni 4. 10. 2023). Ministerstvo na svých webových stránkách varuje občany před cestami do oblastí přiléhajících ke společné hranici Arménie a Ázerbájdžánu, jakož i před cestami do tzv. Náhorního Karabachu. V některých oblastech Arménie totiž hrozí riziko zhoršení bezpečnostní situace a je třeba dbát zvýšené opatrnosti. Mezi tyto oblasti patří také provincie Tavuš, v níž se nachází město Idževan, ze kterého žadatelky pochází. Zároveň informace Ministerstva zahraniční ČR potvrzují, že v Arménii kvůli množstvím demonstrací a protestů v centrální části Jerevanu roste pravděpodobnost střetů protestujících a policie.

16. Žalovaný v napadených rozhodnutích uvedl, že v provincii Tavuš se varování podle MZV netýká města Idževan, ve kterém žalobkyně naposledy pobývaly a odkud pocházejí. Uvedené hodnocení žalovaného je podle žalobkyň v rozporu s geografickou a bezpečnostní realitou Arménie, stejně jako s bezpečnostními doporučeními ministerstev zahraničí dalších států. Město Idževan se nachází v blízkosti oblastí uvedených Ministerstvem zahraničí ČR, byť není výslovně v oblastech vyjmenováno. Jeho poloha je konkrétně pouhých 15 km od hranic s Ázerbájdžánem, a tedy se nepochybně jedná o součást pohraniční oblasti, tj. oblasti přiléhající ke hranici s Ázerbájdžánem. Uvedené dokladuje mj. doporučení ohledně cest do Arménie ministerstev a agentur jiných evropských států, kteří nedoporučují cesty podél cest mezi Idževanem a Noyemberyanem.
17. Žalobkyně zároveň připomněly zdravotní stav žalobkyně a), a to zejména vagový stimulátor, který není možné v Arménii jakkoliv kontrolovat a upravovat, a důvody, proč by se zdejší soud měl opětovně zabývat touto skutečností ve vztahu k posouzení nové opakované žádosti o azyl a to mj. v souvislosti se současnou situací v Arménii.
18. Nad rámec výše uvedeného žalobkyně rovněž podotýkají, že nemají možnost, jak svoji pobytovou situaci a společné soužití vyřešit, neboť žalobkyně a) nedisponuje platným cestovním dokladem. Aby svoje pobytové oprávnění mohly řešit prostřednictvím pobytového režimu zákona o pobytu cizinců, musely by se vrátit do Arménie, kde by však byly vystaveny ohrožení na životě a zdraví.
19. Z uvedených důvodů žalobkyně navrhy zrušení obou napadených rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení žalovanému.

IV. Vyjádření žalovaného

20. Aktuální žádost žalobkyň o udělení mezinárodní ochrany na území České republiky je již třetí v pořadí, která ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, ve které jako důvod podání žádosti uvedly zdravotní stav žalobkyně a) a zhoršená bezpečnostní situace a uprchlická krize v Arménii v souvislosti s vojenským obsazením území Náhorního Karabachu Ázerbájdžánem. Žalovaný posoudil důvody další opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany a provedl srovnání s tvrzeními, která učinily v předcházejících správních řízeních.
21. Žalobkyně neuvedly ve své další opakované žádosti žádné nové skutečnosti, ani nepoukázaly na žádnou podstatnou změnu okolností jejich případu a ani správní orgán neshledal takové nové skutečnosti či okolnosti, na jejichž základě by bylo možné se důvodně domnívat, že by byly vystaveny pronásledování nebo hrozbě vážné újmy.
22. Žalovaný při posouzení další opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobkyň vycházel z jejich výpovědí v rámci předchozích správních řízení, výpovědí v rámci současného řízení, a rovněž posoudil nad rámec toho v rámci své úřední činnosti aktuální politickou a bezpečnostní situaci a stav dodržování lidských práv v Arménii a též vycházel ze spisového materiálu k předchozím řízením o udělení mezinárodní ochrany. V podrobnostech pak odkazuje na odůvodnění napadených rozhodnutí. Z uvedených důvodů žalovaný navrhl zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

V. Posouzení věci krajským soudem

23. Žaloba byla podána osobou oprávněnou [§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)] a ve lhůtě stanovené v § 32 odst. 1 zákona o azylu.
24. Soud ve věci rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání, neboť účastníci řízení s tímto postupem souhlasili (nevyjádřili výslovný nesouhlas s tímto postupem) a krajský soud nepovažoval ústní projednání věci za nezbytné.
25. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) podle skutkového a právního stavu zjištěného s přihlédnutím k čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (tzv. procedurální směrnice).
26. Mezi účastníky není sporu o tom, že se v případě žalobkyně jednalo již o jejich třetí žádost o udělení mezinárodní ochrany. Další opakovaná žádost o udělení mezinárodní ochrany je upravena v ustanovení § 11a zákona o azylu. Podle ust. § 11a odst. 3 zákona o azylu platí, že: *„Podal-li cizinec další opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany a nelze-li se s ohledem na předchozí řízení nebo podstatnou změnu okolností vztahujících se k možnému pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo k hrozbě vážné újmy podle § 14a důvodně domnívat, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování, že mu hrozí vážná újma nebo že již splňuje důvody pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny podle § 13 a 14a, ministerstvo řízení usnesením zastaví. Usnesení o zastavení řízení lze vydat do 10 dnů ode dne podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Ministerstvo usnesení o zastavení řízení doručí cizinci na místě nebo na adresu místa pobytu na území, byla-li cizincem při podání další opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedena; jinak se usnesení o zastavení řízení uloží po dobu 10 dnů v azylovém zařízení, kde byl cizinec naposledy hlášen k pobytu, a oznámení o uložení písemnosti se vyvěsí na úřední desce v tomto azylovém zařízení. Podání žaloby proti usnesení o zastavení řízení nemá odkladný účinek.“*
27. V této souvislosti je třeba poukázat i na judikaturu Nejvyššího správního soudu. K institutu další opakované žádosti lze poukázat na to, že i třetí žádost v pořadí může být takto právně kvalifikována (viz k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 3. 2020, č. j. 5 Azs 325/2019-16). Odůvodnění správního rozhodnutí o zastavení řízení o další opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany podle § 11a odst. 3 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, musí obsahovat zdůvodněný závěr, že 1) cizinec v další opakované žádosti neuvádí žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, které nemohl uplatnit v předchozích žádostech, 2) nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti (viz k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 10. 2017, čj. 9 Azs 185/2017-38).
28. V prvé řadě krajský soud nepřehlédl, že judikatura odkazovaná v žalobě (rozsudek NSS ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011-96) se týká opakované žádosti o mezinárodní ochranu, nikoliv další opakované žádosti. Krajský soud dále konstatuje, že žalovaný požadavkům vyplývajícím z citované judikatury vyhověl zcela dostatečně. Předně identifikoval přezkoumatelně, které skutečnosti lze považovat za nové oproti dřívějším žádostem obou žalobkyní. Ohledně zdravotního stavu žalobkyně a) lze konstatovat, že implantace vagového stimulátoru byla skutečně hodnocena v posledním rozhodnutí žalovaného o druhé žádosti o udělení mezinárodní ochrany a soud se jí zabýval

v rozsudku ze dne 25. 7. 2023, č. j. 33 Az 43/2021-81. Tuto skutečnost tedy rozhodně nelze považovat za novou oproti skutkovému stavu posuzovanému v řízení o druhých žádostech žalobkyň o udělení mezinárodní ochrany. Co se týká změny situace v zemi původu, tu musel žalovaný zvažovat, a to v důsledku gradace konfliktu o Náhorní Karabach, k níž došlo asi měsíc před vydáním napadených rozhodnutí.

29. V tomto ohledu krajský soud zdůrazňuje, že žalobkyně pocházejí z města Idževan poblíž hranic s Arménií, z čehož žalovaný správně vycházel. Žalovaný hodnotil situaci ohledně uprchlíků, kteří z Náhorního Karabachu odcházeli do Arménie a přechodně tak zatížili její sociální a zdravotní systém. Tuto skutečnost zohlednil také krajský soud, když vyhověl návrhu žalobkyň na přiznání odkladného účinku jejich žalobě. Žalovaný podle názoru krajského soudu dospěl po analýze situace na základě dostatečných a aktuálních podkladů ke správnému závěru, že v případě tohoto krátkodobého konfliktu nešlo o takovou skutečnost, která by zásadním způsobem měnila pohled na poměry v zemi původu, a to ve vztahu k osobním poměrům obou žalobkyň. Žalovaný správně vyložil, že zatížení sociálního a zdravotního systému nepředstavuje krizi ve smyslu „zhroucení“ těchto služeb, ale pouze dočasné přetížení, které bylo řešeno i za pomoci mezinárodní humanitární pomoci. Dokumenty, které navrhovaly žalobkyně k důkazu a které jsou součástí správního spisu, vypovídají o uvedených skutečnostech (srov. zejm. zpráva ČTK o zdvojnásobení humanitární pomoci Arménii ze dne 5. 10. 2023, Informace MZV o aktuálním doporučení k cestám do oblastí přiléhajících ke společné hranici Arménie a Ázerbájdžánu a Informace MV – Hodnocení Arménie jako bezpečné země původu či zpráva OSN Arménie: OSN naléhavě vyzývá k pomoci uprchlíkům prchajícím z Karabachu).
30. V tomto ohledu je zapotřebí zdůraznit, že žalobkyně a) netrpí takovou zdravotní poruchou, která by jí znemožňovala v obecné rovině návrat do země původu, či že by jí po návratu hrozila vážná újma na životě a zdraví (čl. 2 a 3 EÚLP), čímž se také krajský soud zabýval ve svém posledním rozsudku. Její zdravotní obtíže, kvůli nimž navštěvuje neurologickou ordinaci na kontroly a po implantaci vagového stimulátoru též kontroly funkčnosti tohoto implantátu, nejsou podřaditelné pod tyto situace.
31. Konečně, krajský soud poukazuje na změnu právní úpravy udělování mezinárodní ochrany účinnou ode dne 1. 7. 2023 (novela č. 173/2023 Sb.). Žalobkyně si podaly svou třetí žádost dne 9. 10. 2023, tedy již za právního stavu po nabytí účinnosti citované novely zákona o azylu. Podle přechodného ustanovení této novely (čl. II) se podle předchozí právní úpravy dokončují pouze řízení zahájená do 30. 6. 2023 a do tohoto dne pravomocně neskončená. Zásadní změna spočívá zejm. v tom, že bylo zrušeno ustanovení § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, které umožňovalo udělit doplňkovou ochranu nad rámec důvodů upravených kvalifikační směrnicí i tehdy, pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. To však po účinnosti citované novely změnilo a tuto možnost již žalovaný nemá. Jedinou výjimkou, kdy ještě lze aplikovat původní právní úpravu, je rozhodování o odnětí či prodloužení doplňkové ochrany udělené za předchozí právní úpravy. To ovšem není případ žalobkyň.
32. Krajský soud připomíná tuto legislativní změnu proto, že právě a pouze doplňková ochrana ve smyslu § 14 odst. 2 písm. d) zákona o azylu ve znění účinném do 30. 6. 2023 byla jedinou alternativou právní kvalifikace, které se mohly žalobkyně vzhledem ke svému azylovému příběhu založenému výhradně na zdravotním postižení žalobkyň a)

domáhat. Tomu odpovídá i nejnovější judikaturní vývoj k problematice udělování tohoto druhu doplňkové ochrany s účinností do 30. 6. 2023 (viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 15. 2. 2024, č. j. 7 Azs 186/2022 – 48). To ovšem v případě bezpečných zemí platí pouze tehdy, pokud se žalobci podaří vyvrátit domněnku bezpečné země původu (usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 27. 2. 2024, č. j. 5 Azs 200/2021 – 62). Krajský soud tu připomíná, že domněnka bezpečné země nebyla vůči žalobkyním ani v dřívějších řízeních aplikována, neboť Arménie je považována za bezpečnou zemi původu až ode dne 1. 10. 2023 ve smyslu novelizace § 2 vyhlášky č. 328/2015 Sb. První i druhá žádost žalobkyň o udělení mezinárodní ochrany tak byla (nakonec) posouzena v režimu plného meritorního posouzení (viz k tomu rozsudek zdejšího soudu ze dne 31. 8. 2020, č.j. 33 Az 13/2019 – 81).

33. Z uvedeného krajský soud dovozuje závěr, že ani v případě, že by žalovaný hodnotil situaci v zemi původu odlišně a žádosti žalobkyň by hodnotil jako přípustné, nemohl by vzhledem ke změně platné právní úpravy dospět k závěru o udělení doplňkové ochrany. To, že situace žalobkyň a) neodůvodňuje udělení humanitárního azylu, již žalovaný i krajský soud shodně dovodili ve svých předcházejících rozhodnutích.

VI. Závěr a náhrada nákladů řízení

34. S ohledem na shora uvedené důvody rozhodl krajský soud o žalobě tak, že ji v plném rozsahu zamítl, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.
35. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl ve smyslu § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně nebyly ve věci úspěšné, a proto nemají právo na náhradu nákladů řízení (výrok II.). Žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, resp. ani úhradu nákladů řízení nepožadoval, pročez se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok III.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **není** kasační stížnost přípustná [§ 32 odst. 7 písm. a) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů].

V Brně dne 30. července 2024

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D. v. r.
samosoudce